

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestskej rady
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **02. 12. 2021**

Návrh na vysporiadanie premlčaných neidentifikovateľných pohľadávok z minulých období

Predkladateľ:

Ing. arch. Matúš Vallo, v. r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu

Zodpovedný:

Mgr. Ctibor Košťál
riaditeľ magistrátu
v zastúpení Mgr. Ing. Michal Radosa, v. r.
prvý zástupca riaditeľa magistrátu

Spracovateľ:

Ing. Eva Cibul'ová, v. r.
vedúca oddelenia účtovníctva a pohľadávok

Ing. Alexander Dobiaš, v. r.
riaditeľ sekcie financií

december 2021

Návrh uznesenia

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

schváliť

- a) trvalé upustenie od vymáhania pohľadávok a vysporiadanie inventarizačného rozdielu pohľadávok k 31.12.2020 na účte 3783 v sume 28 415 609,89 eur, na účte 3784 v sume 12 567 260,17 eur, na účte 3785 v sume 7 572 138,67 eur a na účte 378999 v sume 2 113 817,15 eur a to ich odúčtovaním na strane Dal voči účtu 4281 1 Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov na strane Má dať v celkovej sume **50 668 825,88 eur**,
- b) preúčtovanie predmetnej pohľadávky na podsúvahu k ďalšej evidencii.

Dôvodová správa

V súlade s § 15 ods. 1 a ods. 3 VZN č. 18/2011 o zásadách hospodárenia s majetkom hlavného mesta SR Bratislava predkladáme návrh na **vysporiadanie dlhodobého inventarizačného rozdielu minulých období** v celkovej sume **50 668 825,88 eur** podľa rozpisu v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

účty	názov	stav k 31.12. 2020
3783	Pohľadávky do roku 2004 bez salda	28 415 609,89
3784	Pohľadávky	12 567 260,17
3785	Finančné usporiadanie 2008	7 572 138,67
378999	Účtovné rozdiely	2 113 817,15
	Spolu	50 668 825,88

Jedná sa o pohľadávky bez salda, čo znamená, že uvedené sumy nie sú v účtovníctve rozpísané po položkách za jednotlivé spoločnosti alebo fyzické osoby, ale iba kumulatívne.

Historický prehľad vývoja týchto pohľadávok je spracovaný od roku 2004, kedy magistrát prešiel z účtovného programu IBEU na účtovný program Noris, až do roku 2020 v nasledovnej tabuľke č. 2. Všetky sumy v tabuľke sú prepočítané na eurá, aj keď v rokoch 2004 až 2008 bola ešte v platnosti mena slovenskej koruny.

Tabuľka č. 2

rok	účet 3783	účet 3784	účet 3785	účet 378999	SPOLU
2004	44 469 235,08	-309,40	0,00	0,00	44 468 925,68
2005	44 466 794,45	4 335,28	-219 557,46	0,00	44 251 572,27
2006	44 467 501,22	11 172 965,54	7 562 095,18	0,00	63 202 561,94
2007	32 866 753,67	11 162 465,91	-5 805,06	0,00	44 023 414,52
2008	35 263 798,64	11 202 697,73	-5 805,05	0,00	46 460 691,32
2009	32 291 907,39	12 051 756,35	0,01	0,00	44 343 663,75
2010	34 187 244,04	12 052 239,36	0,00	0,00	46 239 483,40
2011	34 387 325,70	12 896 706,64	7 572 138,67	0,00	54 856 171,01
2012	34 377 237,67	12 896 479,30	7 572 138,67	0,00	54 845 855,64
2013	31 900 971,37	12 896 479,30	7 572 138,67	0,00	52 369 589,34
2014	28 415 609,89	12 896 479,30	7 572 138,67	0,00	48 884 227,86
2015	28 415 609,89	12 896 479,30	7 572 138,67	285 340,08	49 169 567,94
2016	28 415 609,89	12 567 260,17	7 572 138,67	287 462,44	48 842 471,17
2017	28 415 609,89	12 567 260,17	7 572 138,67	288 237,55	48 843 246,28
2018	28 415 609,89	12 567 260,17	7 572 138,67	2 113 817,15	50 668 825,88
2019	28 415 609,89	12 567 260,17	7 572 138,67	2 113 817,15	50 668 825,88
2020	28 415 609,89	12 567 260,17	7 572 138,67	2 113 817,15	50 668 825,88

Ako vidno z tabuľky č. 2, na začiatku tohto prehľadu evidujeme najväčšiu pohľadávku v roku 2004 na účte 3783 s názvom Pohľadávky do roku 2004 bez salda v sume 44 469 235,08 eur. Zo správy audítora z tohto roka bola do tejto dôvodovej správy prevzatá nasledovná citácia: „Účtovná jednotka v rámci dokladovej inventarizácie k 31.12.2004 vykazuje na účtoch pohľadávok také účtovné prípady, ktoré vznikli a boli splatné v rokoch 1991 až 2000. Označuje ich za pochybné pohľadávky“.

Audítorka: Ing. E. Košecká, č. 730

Pani Košecká vykonávala audit v hlavnom meste až do roku 2010. V týchto auditorských správach uvádzala na margo pohľadávok obsahovo približne rovnaké texty, napr.:

Účtovná jednotka vykazuje na niektorých účtoch pohľadávok neobvyklé položky. Ide o mínusové stavy v pohľadávkach, čo predstavuje iba príjem úhrady pohľadávky bez zaúčtovania jej predpisu.

Vysporiadanie týchto účtov je sťažené preto, že účtovná jednotka nemá k dispozícii softvérovú verziu saldokonta (myslí sa tým starého účtovného programu IBEU), čo súvisí so zavádzaním nového softvéru v roku 2004 a s problémami s tým spojenými.

Chýbalo prvotné napárovanie, lebo softvér je nastavený tak, že sa jednotlivé položky zúčtujú, až keď je položka vygenerovaná. Najskôr sa má naučtovať predpis pohľadávky, až potom sa má zrealizovať úhrada.

Chýbajúce predpisy pohľadávok a záväzkov boli aj z toho dôvodu, že v minulosti boli neskoro poskytnuté podklady, uvádzalo sa zlé obdobie, zlá splatnosť, čo spôsobovalo, že bola často zaúčtovaná iba úhrada (príjem), ale chýbali predpisy pohľadávok.

Od roku 2011 až do roku 2018 vykonávala v hlavnom meste audit spoločnosť Deloitte. Tá vo svojich správach uvádzala napr. to, že hlavné mesto vytváralo k pohľadávkam z minulých období opravné položky vo vysokých sumách, napr. v roku 2016 to bolo 61,997 mil.eur. Jednalo sa o také pohľadávky, ku ktorým neexistovala podporná dokumentácia alebo saldokonto.

Najvyšší kontrolný úrad SR vykonal kontrolu individuálnych účtovných závierok hlavného mesta SR Bratislava za roky 2016 – 2018. Pri tejto kontrole boli zistené viaceré nedostatky v správe pohľadávok vykonávanej v minulých obdobiach a v správe poukázali na tieto podstatné nedostatky:

- *chýbajúca podporná dokumentácia preukazujúca pôvod a vznik pohľadávok a proces ich riešenia počas rokov,*
- *chybné účtovné zápisy pochádzajúce z minulosti, dlhodobo neriešené a v účtovnej evidencii prenášané v priebehu rokov.*

Od roku 2019 vykonáva audit hlavného mesta spoločnosť ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s.r.o. Vo svojej správe za rok 2020 k problematike pohľadávok uviedla aj toto:

*Účtovná jednotka nedisponuje detailným rozpisom - saldokontom pohľadávok, napr. len na účte 378 – Iné pohľadávky eviduje pohľadávky bez detailného rozpisu - saldokonta v celkovej výške 50,7 mil. EUR, z toho **44,469 mil. EUR pohľadávok evidovaných pred roka 2004.** K uvedeným pohľadávkam nebol zaznamenaný v priebehu roka 2020 žiaden pohyb, ktorý by potvrdil nasadenie výnimočných opatrení na zmenu existujúceho stavu.*

Položka evidovaná na účte hlavnej knihy „3784 *Pohľadávky do r. 2004-bez salda*“ reálne nemá žiadnu hodnotu, keďže neexistuje žiadny rozpis konkrétnych pohľadávok voči konkrétnym dlžníkom. Z tohto titulu ide o inventarizačný rozdiel, ktorý sa podľa názvu účtu identifikoval už okolo roku 2004, t.j. hodnota v účtovníctve sa nerovná hodnote zistenej inventarizáciou (skutočná hodnota aktív – pohľadávok - zistená dokladovou inventúrou je nulová). Dlhodobu sa nepodarilo identifikovať, či táto účtovná položka bola do roku 2004 vytvorená jedným účtovným zápisom alebo dlhodobým kumulovaním zápisov na účet pohľadávok bez súvisiacej vedľajšej evidencie (saldokonta). Aj v prípade, že by v niektorých častiach išlo o konkrétne pohľadávky voči konkrétnym dlžníkom, po viac ako 15-tich rokoch by tieto pohľadávky boli nevyhľadateľné, pričom žiadnych konkrétnych dlžníkov sa nepodarilo ani po niekoľkoročnej snahe identifikovať, čo evokuje názor, že mohlo ísť o nakumulované nesprávne účtovné zápisy.

Rovnako pri ostatných pohľadávkach obsiahnutých v hore uvedených tabuľkách, t.j. položkách evidovaných na účtoch hlavnej knihy „3783, 3784, 3785 a 378999“ nebolo možné identifikovať kto sú dlžníci, za čo dlhujú, aké sumy a z ktorého obdobia dlh pochádza.

V archíve Hlavného mesta SR Bratislava sa už nenachádzajú účtovné podklady spred roka 2004, pričom tieto sa nepodarilo získať ani od audítorky, ktorá toto obdobie overovala a ktorá sa vyjadrila, že predmetnú auditorskú dokumentáciu vzhľadom na uplynutie desaťročnej archivačnej lehoty medzičasom skartovala.

Materiál z mestského zastupiteľstva zo dňa 10.12.2015 s názvom Informácia o postupe pri odstraňovaní inventarizačných rozdielov v Inventarizácii k 31.12.2013, ktorý sa venoval podrobnej analýze pohľadávok uvádza, že všetky tieto sumy nie sú pohľadávkami reálnymi. Ich vznik nastal len nesprávnym účtovaním, párovaním platieb v účtovníctve hlavného mesta.

Sekcia financií navrhuje trvalo upustiť od vymáhania pohľadávok a vysporiadať tento inventarizačný neidentifikovateľný rozdiel opravou účtovania minulých období účtovných zápisom 4281 1 (Má dať) Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov voči účtom 3783, 3784, 3785 a 378999 (s názvami uvedenými v tabuľke č. 1) na strane Dal v celkovej sume **50 668 825,88 eur**.

Uvedený spôsob účtovania nebude mať žiadny dopad na rozpočet hlavného mesta, ani na finančnú situáciu a jeho zadlženosť, ale prinesie zrealizovanie hodnoty majetku (aktív) a vlastného imania (pasív), ktoré bolo doteraz nesprávnym postupom vytvárania, evidencie a účtovania predmetných pohľadávok fiktívne nadhodnotené.

Pre nepravdepodobnú situáciu, že by v budúcnosti došlo k úhradám od fyzických alebo právnických osôb voči ktorým nie sú evidované žiadne pohľadávky, predmetná suma bude aj naďalej evidovaná v podsúvahovej evidencii a o sumy takýchto úhrad bude znižovaná suma v podsúvahovej evidencii (so zaúčtovaním v hlavnej knihe na ťarchu účtu 646 Výnosy z odpísaných pohľadávok).